

पादाभ्यङ्गश्च यः कुर्याद्वष्टुनेन स व्रजेत् । हेमरत्न-
प्रदानेन याति दुर्गादि निसरन् । वरानहुत्प्रदानेन
वरयानेन गच्छति । अन्नपानप्रदानेन पिबन् खादंश्च
गच्छति । इत्येवमादिभिर्दानैः सुखं यान्ति यमालयम् ।
स्वर्गेऽपि विपुलान् भोगान् प्राप्नोति विविधाक्षरः ।
सर्वेषामेव दानानामन्नदानं परं स्मृतम् । सद्यः प्रीति-
करं दिव्यं बलबुद्धिविजयनम् । नान्नदानमसं दानं
त्रिषु लोकेषु विद्यते । अन्नाद्भवन्ति भूतानि तद्भावे
चियन्ति च । रक्तं मांसं यथा शुक्रं क्रमादन्नात् प्रवर्तते ।
शुक्राद्भवन्ति भूतानि तस्मादन्नमयं जगत् । हेमरत्नाश्च-
नागेन्द्रनारोक्षकुब्जतादिभिः । समस्तैरपि संप्राप्तेर्न रमन्ते
बुभुक्षिताः । गर्भस्या ज्ञायमानाश्च बालाष्टयाश्च मध्यमाः ।
आहारमभिकाङ्क्षन्ति देवदानवतापसाः । क्षुधा हि
सर्वं रोगाणां व्याधिः श्रेष्ठतमः स्मृतः । तस्मादोषधिषेपेन
(आहारेण) प्रतीकारः प्रकीर्तितः । नास्ति क्षुधा
समं दुःखं नास्ति रोगः क्षुधा समः । नास्त्याहारसमं
सौख्यं नास्ति क्रोधसमो रिपुः । अतएव महापुण्य-
मन्नदानं प्रधानतः । यतः क्षुधाग्निसन्तप्ता चियन्ते
सर्वदेहिनः । अन्नदः प्राणदः प्रोक्तः पाणदश्चापि सर्वदः ।
तस्मादन्नप्रदानेन सर्वदानफलं लभेत् । तत्रैकोप्ये
यानि रत्नानि भोगस्त्रीवाहनानि च । अन्नपानप्रदः
सर्वमिहामृतं च तल्लभेत् । यस्यान्नपानपुष्टाङ्गः कुरुते
पुण्यसञ्चयम् । अन्नप्रदातुस्तत्सार्धं कर्तुं चाहं न
संशयः । धर्मयैकाममोज्ञाणां देहः परमसाधनम् ।
स्थितिरस्यैवान्नपानाभ्यामवसत् सर्वसाधनम् । अन्नं पूजा
पतिः साक्षादन्नं विष्णुः शिवः स्वयम् । तस्मादन्नसमं दानं
न भूतं न भविष्यति । त्रयाणामपि लोकानामुदकं जीवनं
स्मृतम् । पवित्रममृतं दिव्यं शुद्धं सर्वरसाश्रयम् । अन्न-
पानाश्च गोवस्तभूयस्याच्छत्रसाधनम् । पृथिलोके पुण्य-
स्तानि दानान्यष्टौ विशेषतः । एवं दानविशेषेण धर्मरा-
जपुरं नराः । यस्मादुयान्ति सुखेनैव तस्माद्दानं समाचरेत् ।
ये पुनः क्रूरकर्माणि पापा दानविवर्जिताः । ते शोरेण
पथा यान्ति दन्तिषेन यमालयम् । बह्वीतिसहस्राणि
योजनागमतीतानि वै । वैवस्वतपुरं ज्ञेयं नानारूपव्यव-
स्थितम् । समीपस्थमिवाभाति नराणां शुभकर्माणाम् ।
पापानामतिदूरस्थं पथा रौद्रेण गच्छताम् । तीव्रक-
ण्टकयुक्तेन शर्करालिचिनेन च । क्षुरधारानिभैस्त्री-
व्रतैः पाषाणैर्निवृत्तैस्तथा । क्वचित् पङ्केन सहता सुद-

क्षारैश्च खातकैः । क्वचित् सूचीनिभैर्दन्तैः मुकुत्तेन पथा
क्वचित् । तटप्रपातविपदैः पर्वतैर्दन्तसङ्कुलैः । प्रत-
प्राङ्कारयुक्तेन दानि मार्गेण दुःखिताः । क्वचिद्विषमगन्तैश्च
क्वचिक्लोद्गैः सुपिच्छलैः । प्रतप्रबालुकाभिश्च तथा
तीक्ष्णैश्च शङ्खभिः । अनेकशाखाविततैर्व्याप्तं वंशवर्नं
क्वचित् । कटेन तमसा मार्गमनालम्बनं कुतश्चित् । अ-
यः शृङ्गाटकैस्तपैः क्वचिद्वाग्निनः पुनः । क्वचित्प्रशि-
लाभिश्च क्वचिद्व्याप्तं हिमेन च । क्वचिद्बालुकया व्याप्तं
माकसृष्टान्तप्रवेशया । क्वचिदुष्णान्मुना व्याप्तं क्वचित् क-
रीषाग्निना । क्वचित् सिंहैर्कैर्व्याप्तं टंगैः कीटैश्च
दगरुणैः । क्वचित्काजजौकाभिः क्वचित्काजगरेः पुनः ।
मलिकाभिश्च रौद्राभिः क्वचित् सर्पविषोलम्बैः । सन्तमा-
तङ्कयूथैश्च बलोन्मत्तैः पुमाधिभिः । पत्न्यामसुखि-
क्षिप्तं तीक्ष्णशृङ्गैर्महादृषैः । महाविषाणैर्महिषैश्च
द्रुमैश्च रौद्रकैः । डाकिनीभिश्च रौद्राभिविकरालैश्च
रान्तकैः । व्याधिभिश्च महाघोरैः पीडयमाना व्रजन्ति ते ।
महाधूलिविमिश्रेण महाचण्डेन वायुना । महापाषाण-
वर्षेण हन्यमाना निराश्रयाः । क्वचिद्विद्युत्प्रपातेन
दार्यमाणा व्रजन्ति च । महाटङ्कौघवर्षेण भिद्यमानाश्च
सर्वतः । प्रतद्विजृम्भसंघातैरुल्कापातैश्च दारुणैः । प्रतप्रा-
ङ्कारवर्षेण दह्यमाना रुदन्ति च । महता पांशुवर्षेण पूर्य-
माणा रुदन्ति हि । बहुमेघवर्षेणैर्विवाह्यन्ते सुद-
मुक्तः । निशितायुधवर्षेण चूर्णयमानाश्च सर्वतः । महा-
क्षारास्त्रुधाराभिः सिच्यमाना द्रवन्ति च । महाशोतेन
मरुता रुद्धेण परुषेण च । समन्ताद्व्यमानाश्चो शुष्यन्ते
रुद्धुचन्ति च । इत्थं रौद्रेण मार्गेण पाथेयरहितेन
च । निरालम्बेन दुर्गेण निर्जनेन समन्ततः । अविश्रामेण
महता निर्गतापाश्वरेण च । तमोरूपेण कटेन सर्वदुः-
खाश्रयेण च । नीयन्ते देहिनः सर्वे ये मूढाः पापका-
रिणः । यमदूतैर्महाघोरैस्तदङ्गोत्कारिभिर्विबलात् । एका-
किनः पराधीना मितवन्श्च विवर्जिताः । शोचन्तः स्वानि
कर्माणि रुदन्तस्ते सुदुर्मुक्ताः । प्रेतीभूता विवस्त्राश्च
शुष्ककराडौशतालुकाः । कथाङ्गाभीतभोताश्च दह्यमाना
क्षुधाग्निना । बद्धाः शृङ्खला केषिदुत्तानाः पाटयो-
नराः । आकृष्यन्ते दृष्यमाणा यमदूतैर्बलोत्कटैः । उरमा-
ऽघोमुखाद्यान्ये कथ्यमाणाः सुदुःखिताः । केषपानिब-
द्वाश्च समाकृष्यन्ति रज्जुना । ललाटे चाग्निना चान्ये
भिन्दाः कृष्यन्ति देहिनः । उत्तानाः कण्टकपथा क्वचिद-